

Universiteit
Leiden
The Netherlands

'Hebbende previlegie van stede' De verlening van stadsrechtprivileges in Holland en Zeeland (13de - 15de eeuw)

Cox, J.C.M.

Citation

Cox, J. C. M. (2011, June 29). *'Hebbende previlegie van stede' De verlening van stadsrechtprivileges in Holland en Zeeland (13de - 15de eeuw)*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/17747>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/17747>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

bij het proefschrift van Joost C.M. Cox, *‘Hebbende privilege van stede’*. *De verlening van stadsrechtprivileges in Holland en Zeeland (13de - 15de eeuw)*.

I

De gangbare opvatting in de historiografie dat het verkrijgen van stadsrecht tevens het recht op ommuring van de stad inhoudt, kan geen stand houden.

II

Het stadsrecht loopt deels vooruit op de algemene maatschappelijke en rechtskundige ontwikkeling in de middeleeuwen, zoals het verbieden van godsoordelen en het instellen van een *stille waarheyt* (een geheim gerechtelijk onderzoek) in het kader van de geleidelijke overgang van het accusatoire naar het inquisitoire proces.

III

De Zeeuwse stadsrechten verschillen formeel inhoudelijk fundamenteel van de Hollandse, ondanks dat zij hetzelfde materiële effect teweegbrengen voor de rechtspositie van de stad; Vlissingen is echter in stadsrechtelijk opzicht een ‘Hollandse’ stad en als zodanig een Zeeuws buitenbeentje.

IV

Artikel 12 van de Grondwet kent een vroege voorloper in de middeleeuwse bepalingen in het stadsrecht betreffende de *huysbrekinghe* (huisvredebreuk).

V

De rechtsgeschiedenis – als historische component van het recht enerzijds en als juridische benadering van de geschiedenis anderzijds – verdient als verbindend element meer aandacht in het universitair onderwijs en onderzoek, bijv. door middel van verticale rechtsvergelijking; zo verschilt bijv. de hedendaagse concessie van de staat voor een speelcasino niet wezenlijk van het middeleeuwse privilege van de graaf voor een *dobbelscole*, een speelhuis.

VI

Een rechtshistoricus is in de regel geen historicus maar een jurist.

VII

De indeling van de geschiedwetenschap in tijdvakken aan de Nederlandse universiteiten verdient een eenduidige regeling.

VIII

Het verdient aanbeveling als specialisatie binnen de geschiedwetenschap de ‘*digitale geschiedenis*’ aan te bieden.

IX

De wel aan Lodewijk XIV toegeschreven uitspraak *L'état, c'est moi* zou niet gedaan zijn volgens het toenmalige gebruik van de *pluralis majestatis*; wellicht is hier een 17de-eeuwse spindoctor aan het werk geweest.

X

Ter vergroting van de effectiviteit en het relativeringsvermogen van topondernemers en politici zouden *De heerser* van Machiavelli en de *Lof der zotheid* van Erasmus tot hun verplichte leeskost moeten behoren.

XI

De duur van het applaus is in de regel omgekeerd evenredig aan de duur van de toespraak: de kortste spreker krijgt meestal het langste applaus.

XII

Degene die reageert op de uitspraak van een ander met de beginwoorden “Met alle respect maar...”, wil veelal juist aantonen dat diens zienswijze kant noch wal raakt.
